

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Черкаської
медичної академії

Інна ГУБЕНКО

30 червня 2026 р.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ У ЧЕРКАСЬКІЙ МЕДИЧНІЙ АКАДЕМІЇ

Положення розглянуто

та схвалено Вченою радою

Черкаської медичної академії

Протокол № 15 від 30 червня 2026 р.

Голова Вченої ради Інна ГУБЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Голова Студентської ради

Максим ЖИЛАВ'ЮК

Введено в дію наказом ЧМА

від 30.06.2026 № 59

ПОГОДЖЕНО

Голова Науково-дослідного
товариства студентів та молодих

вчених Іван КОБАЛЬ

Розробники:

Олександра Шевченко – кандидат психологічних наук, доцент, проректор з науково-методичної роботи Черкаської медичної академії

Інна Маруш – доктор філософії, доцент, проректор з навчальної роботи Черкаської медичної академії

Тамара Гнатенко – доктор філософії, начальник навчально-методичного відділу забезпечення якості освіти Черкаської медичної академії

Лілія Козлова – кандидат історичних наук, голова Комісії з питань етики та академічної доброчесності Черкаської медичної академії

1. Загальні положення

1.1 Положення про академічну доброчесність (далі – Положення) у Черкаській медичній академії (далі – Академія) визначає основні принципи і правила академічної доброчесності, правові та організаційні механізми її формування та забезпечення, основні ознаки і види порушень академічної доброчесності та заходи реагування на такі порушення.

1.2 Це Положення є внутрішнім нормативним актом, що регулює процедури забезпечення академічної доброчесності під час провадження освітньої, наукової та викладацької діяльності. Положення розроблено відповідно до Конституції України, Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», Кодексу законів про працю України, Статуту ЧМА та інших нормативно-правових актів України.

1.3 Мета Положення полягає у провадженні якісної освітньої та наукової діяльності, здобуття якісної освіти, утвердження довіри до результатів навчання і наукових досягнень, а також формування поваги до честі та гідності людини.

1.4 Норми цього Положення поширюється на суспільні відносини, що виникають у зв'язку з провадженням академічної діяльності Академією, що охоплює:

- науково-педагогічну, педагогічну, викладацьку діяльність;
- навчальну діяльність здобувачів освіти;
- освітню діяльність закладів освіти, наукових установ;
- створення, рецензування, наукове редагування академічних творів;
- вступні випробування в Академії;
- проведення олімпіад, турнірів, конкурсів, змагань та інших заходів змагального характеру у сфері освіти і науки та участь у таких заходах;
- присудження наукових ступенів і ступенів освіти, присвоєння вчених і педагогічних звань, кваліфікаційних категорій;

– здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості освіти.

2. Поняття та принципи академічної доброчесності

2.1 Академічна доброчесність (ст. 42 Закону України «Про освіту») – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.2 Згідно зі Статтею 4 Закону України «Про академічну доброчесність», діяльність академічної спільноти Академії ґрунтується на таких цінностях:

– чесність суб'єктів академічної діяльності перед собою та іншими особами;

– довіра до результатів академічної діяльності інших осіб, зокрема до того, що ці результати здобуті чесно та з дотриманням відповідних правил і стандартів;

– повага до честі і гідності своєї та інших членів академічної спільноти, цінування різноманіття думок, повага до прав інтелектуальної власності інших осіб;

– справедливість у ставленні суб'єктів академічної діяльності один до одного, зокрема послідовне та неупереджене реагування на порушення академічної доброчесності, доброчесне оцінювання результатів академічної діяльності;

– відповідальність суб'єктів академічної діяльності перед собою, один перед одним і перед суспільством за результати своєї академічної діяльності;

– стійкість у доброчесному провадженні своєї академічної діяльності незалежно від зовнішніх і внутрішніх спонукань до порушення академічної доброчесності та від наявності чи відсутності зовнішнього контролю;

– рішучість у формуванні та утвердженні культури академічної доброчесності, сміливість у захисті академічної доброчесності в академічній діяльності.

2.3 Основними принципами академічної доброчесності є:

- пріоритетність забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти шляхом застосування відповідних методів навчання, виховання, стимулювання і заохочення;
- відкритість інформації про правила академічної доброчесності, види порушень академічної доброчесності та відповідальність за них;
- нетерпимість (нульова толерантність) до будь-яких проявів порушення академічної доброчесності;
- повага до результатів академічної діяльності (авторства) іншої людини та непорушність прав інтелектуальної власності;
- уникнення конфлікту інтересів.

2.4 Науково-педагогічні, педагогічні, інші особи, які здійснюють викладацьку діяльність, зобов'язані дотримуватися таких правил:

- ставитися з повагою до здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу;
- ґрунтувати власну діяльність на надійних і достовірних даних, що базуються на результатах досліджень та відображають сучасний стан знань з відповідних питань;
- перевіряти надійність і достовірність інформації, що надається здобувачам освіти та іншим учасникам освітнього процесу;
- чітко окреслювати очікувані результати навчання, встановлювати зрозумілі вимоги до виконання навчальних завдань та мати прозору систему оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, яка базується на чітких оприлюднених критеріях;
- доброчесно оцінювати академічні твори та навчальні роботи здобувачів освіти, переконуватися у відсутності ознак порушення академічної доброчесності;
- власним прикладом сприяти формуванню у здобувачів освіти академічної доброчесності;
- стимулювати та заохочувати здобувачів освіти до дотримання академічної доброчесності;

– вчасно, неупереджено, невибірково реагувати на будь-які прояви порушення академічної доброчесності, припиняти такі порушення, застосовувати до здобувачів освіти заходи реагування на порушення академічної доброчесності у випадках і порядку, визначених цим Законом, спеціальними законами та/або внутрішніми актами.

2.5 Забороняється доведення до здобувачів освіти завідомо неправдивої чи викривленої інформації, сфабрикованих чи сфальсифікованих даних, крім випадків, зумовлених навчальними та/або методичними цілями, зокрема з метою формування у здобувачів освіти критичного мислення, вміння критично сприймати та аналізувати інформацію.

2.6 Науково-педагогічні та педагогічні працівники, здобувачі освіти Академії при здійсненні наукової діяльності зобов'язані дотримуватися таких правил:

– дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності;

– забезпечувати прозорість наукового дослідження (з урахуванням визначених законодавством обмежень) шляхом надання (зазначення, повідомлення тощо) достовірної (правдивої) інформації про первинні дані дослідження, використані/застосовані методи, методики, матеріали, обладнання тощо, порядок проведення і результати власних досліджень, джерела використаної інформації, власну дослідницьку діяльність;

– аналізувати надійність і достовірність вихідної інформації та раніше отриманих наукових результатів, що використовуються для отримання нових наукових результатів;

– формулювати або формувати висновки і рекомендації за результатами досліджень на основі належних доказів і фактів;

– чітко виокремлювати і розмежовувати результати власної наукової діяльності та результати наукової діяльності інших осіб;

– під час оприлюднення результатів досліджень нести відповідальність за їх достовірність і вплив на суспільство.

2.7 Здобувачі освіти у своїй навчальній діяльності зобов'язані дотримуватися таких правил:

– виконувати кожне навчальне завдання самостійно, крім випадків, якщо його виконання передбачає участь декількох осіб та/або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, у тому числі з інтернет-ресурсів;

– у разі використання у власному академічному творі результатів інтелектуальної творчої діяльності іншого автора (текстів, зображень, ідей, розробок, тверджень, відомостей, думок тощо) зазначати посилання на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора;

– академічний твір здобувача освіти може включати раніше створений ним академічний твір (повністю або частково) лише у разі, якщо це дозволено умовами навчального завдання.

2.8 Дотримання академічної доброчесності під час створення та оприлюднення академічних творів:

– під час створення академічного твору автор повинен дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності;

– якщо в академічному творі використані результати інтелектуальної творчої діяльності (текст, зображення, ідея, розробка, твердження, відомості, думка тощо) іншої особи, про це має бути зазначено в такому академічному творі з посиланням на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора;

– посилання на джерело інформації здійснюється у спосіб, що дає змогу виокремити внесок автора в академічному творі серед результатів інтелектуальної творчої діяльності інших осіб;

– академічний твір повинен містити достовірну інформацію та не має містити сфабрикованої чи сфальсифікованої автором інформації;

– у разі наведення припущень чи недоведених тверджень про це має бути зазначено в академічному творі;

– в оприлюдненому академічному творі зазначаються всі його автори;

– у разі використання в академічному творі об'єкта, згенерованого штучним інтелектом, автор повинен повідомити про це в такому творі із зазначенням методики генерування та/або посилання на відповідну комп'ютерну програму чи її опис згідно з вимогами щодо оформлення та/або оприлюднення

відповідних академічних творів, визначених відповідним суб'єктом академічної діяльності;

- в оприлюдненому академічному творі, крім авторів, зазначаються й інші особи, які брали участь у роботі над ним (надання рекомендацій, консультування, редагування, оформлення, виконання експериментів, розрахунків, перекладу тощо), із зазначенням характеру внеску кожної з таких осіб;

- у разі використання автором у новому академічному творі власних раніше опублікованих наукових результатів (частково або повністю) про це має бути обов'язково зазначено в цьому новому академічному творі;

- тексти кваліфікаційних робіт здобувачів освіти оприлюднюються на офіційному сайті Академії, на постійній основі, з наданням вільного доступу до них без проходження автентифікації.

2.9 Дотримання академічної доброчесності під час оцінювання результатів академічної діяльності:

- кожен має право на доброчесне оцінювання результатів його академічної діяльності;

- оцінюванню підлягають персональні (індивідуальні) результати діяльності особи, досягнуті нею особисто, або результати діяльності авторського колективу, що їх отримав;

- оцінювання повинно здійснюватися:

- з дотриманням цінностей, принципів і правил академічної доброчесності;
- відповідно до заздалегідь визначених і оприлюднених вимог до об'єкта оцінювання, процедур оцінювання та чітких і зрозумілих критеріїв оцінювання;
- за допомогою методів та інструментів оцінювання, що здатні забезпечити досягнення мети оцінювання;
- за відсутності недозволеної допомоги під час оцінювання результатів діяльності та/або створених для окремої особи (групи осіб) переваг чи перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження оцінювання (крім додаткової підтримки для осіб з особливими освітніми потребами);

- за відсутності конфлікту інтересів або після його врегулювання в порядку, встановленому законодавством;

- за відсутності упередженого ставлення або дискримінації особи за будь-якою ознакою.

- забороняється оцінювати людину, її поведінку, зовнішній вигляд, одяг та інші ознаки, якщо вони не є об'єктом оцінювання відповідно до заздалегідь визначених і оприлюднених вимог до результатів її академічної діяльності.

3. Забезпечення академічної доброчесності

3.1 Академія має систему забезпечення академічної доброчесності, що ґрунтується на цінностях, принципах і правилах академічної доброчесності, в освітній діяльності є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти, та включає:

- внутрішню політику щодо формування, забезпечення та популяризації академічної доброчесності;

- вимоги до створення, оприлюднення, виконання та оцінювання академічних творів, навчальних робіт у частині забезпечення академічної доброчесності;

- заходи, спрямовані на формування та утвердження культури академічної доброчесності;

- порядок формування, повноваження та відповідальність уповноваженого органу – Комісії з питань етики та академічної доброчесності;

- повноваження та відповідальність уповноважених осіб;

- процедуру розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, зокрема гарантії дотримання прав учасників освітнього процесу та вчених під час розгляду таких повідомлень, порядок прийняття рішень про застосування до особи заходів реагування на порушення академічної доброчесності та порядок оскарження таких рішень.

3.2 Політики, заходи та процедури забезпечення академічної доброчесності Академії, у частині, що стосується здобувачів освіти, погоджуються вищим органом самоврядування здобувачів освіти – Студентською радою, та Науково-дослідним товариством студентів та молодих вчених.

3.3 Політики, заходи та процедури забезпечення академічної доброчесності, а також їх реалізація Академією повинні:

- підвищувати обізнаність усіх учасників освітнього процесу, вчених щодо цінностей, принципів, правил академічної доброчесності;
- сприяти дотриманню академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу, вченими;
- мінімізувати можливості для порушення академічної доброчесності;
- визначати механізми для запобігання виникненню та врегулювання конфліктів інтересів;
- забезпечувати дієве реагування на факти порушення академічної доброчесності.

3.4 Академія зобов'язується здійснювати перевірку академічних творів, які видаються, а також які оприлюднюються у виданнях, рекомендованих до друку, на відсутність ознак порушення академічної доброчесності.

3.5 Ректор Академії та керівники структурних підрозділів зобов'язані забезпечувати функціонування системи академічної доброчесності Академії шляхом:

- організації розроблення, своєчасного оновлення та оприлюднення внутрішніх актів з питань академічної доброчесності на офіційному веб-сайті Академії;
- систематичного проведення регулярних заходів з популяризації, пропагування, підвищення обізнаності про цінності, принципи, правила академічної доброчесності, вивчення і розгляду вітчизняного та іноземного досвіду щодо забезпечення академічної доброчесності тощо;
- забезпечення доступу (за потреби) учасників освітнього процесу до спеціалізованого програмного забезпечення з виявлення ознак порушення академічної доброчесності;
- забезпечення обов'язкового фіксування повідомлень про порушення академічної доброчесності;
- організації перевірки повідомлень про порушення академічної доброчесності особами, які претендують на посади наукових, науково-

педагогічних, педагогічних працівників (на засадах, визначених статтею 37 Закону України «Про академічну доброчесність» № 4742-IX;

– забезпечення належного розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, притягнення до відповідальності осіб, які порушили академічну доброчесність, документування прийнятих рішень.

3.6 Для забезпечення академічної доброчесності здобувачів освіти в Академії:

– проводиться навчання з академічної доброчесності, зокрема з академічного письма;

– вживаються заходи для недопущення надмірного навчального навантаження здобувачів освіти, забезпечується відповідність обсягу і рівня складності завдань для самостійної роботи часу, відведеному навчальним планом на її виконання.

– кожен науково-педагогічний і педагогічний працівник зобов'язаний формувати та утверджувати культуру академічної доброчесності здобувачів освіти шляхом:

- особистого дотримання академічної доброчесності;
- навчання принципам і правилам академічної доброчесності, підвищення рівня обізнаності здобувачів освіти щодо академічної доброчесності;
- стимулювання та заохочення здобувачів освіти до дотримання академічної доброчесності;
- формування завдань, що сприяють творчому підходу здобувача освіти до їх виконання;
- уникнення завдань для здобувачів вищої освіти, що полягають у відтворенні загальнодоступної інформації;
- припинення виявлених ним порушень академічної доброчесності здобувачами освіти;
- застосування до здобувачів освіти виховних заходів реагування на порушення академічної доброчесності;
- притягнення здобувача освіти до академічної відповідальності у випадках і порядку, визначених внутрішніми актами.

– батьки, інші законні представники неповнолітніх здобувачів освіти зобов'язані:

- формувати у своїх дітей усвідомлення необхідності дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності;
- заохочувати та стимулювати своїх дітей до дотримання ними академічної доброчесності;
- сприяти дотриманню дітьми академічної доброчесності.

3.7 Для забезпечення академічної доброчесності в управлінні Академією:

– посаду ректора Академії не може обіймати особа, стосовно якої у порядку, визначеному Законом України «Про академічну доброчесність» № 4742-IX, було встановлено факт порушення академічної доброчесності, визначеного частиною другою статті 23, частиною четвертою статті 24 або частиною четвертою статті 25 Закону (протягом 10 років з дня встановлення такого факту);

– у разі якщо такий факт встановлено стосовно особи, яка бере участь у конкурсі на посаду ректора Академії, така особа виключається з переліку кандидатів на відповідну посаду.

– у разі якщо такий факт встановлено стосовно ректора Академії, така особа звільняється з посади відповідно до закону.

– додатковими внутрішніми актами може бути передбачено проведення перевірки на предмет наявності порушень академічної доброчесності кандидатів на посади заступників ректора Академії, керівників структурних підрозділів.

– науково-педагогічні та педагогічні працівники Академії, які виконують адміністративно-управлінські функції, зобов'язані забезпечувати систематичний контроль за ефективністю (дієвістю) функціонування системи забезпечення академічної доброчесності на рівні відповідного закладу освіти, наукової установи або їхніх структурних підрозділів.

3.8 Для забезпечення академічної доброчесності під час присвоєння звань, присвоєння (підтвердження) кваліфікаційних категорій, ступеня вищої освіти:

– кожний академічний твір, на підставі чи з урахуванням якого здійснюється присудження ступеня вищої освіти, має бути перевірений на предмет наявності ознак порушення академічної доброчесності;

– встановлення факту порушення академічної доброчесності в академічному творі, зазначеному в попередньому абзаці, є підставою для відмови у присудженні ступеня вищої освіти;

– рішення про відмову у присудженні освітньої кваліфікації ухвалює екзаменаційна комісія Академії, про відмову у присвоєнні (підтвердженні) кваліфікаційних категорій – атестаційна комісія.

– перевірка наявності ознак порушення академічної доброчесності у документах, поданих для присвоєння вченого (педагогічного) звання, присвоєння (підтвердження) кваліфікаційної категорії, що проводиться у порядку, що регулює проведення відповідних процедур, є невід’ємною складовою процедури присвоєння особі вченого (педагогічного) звання, присвоєння (підтвердження) кваліфікаційної категорії.

4. Організація роботи Комісії з питань етики та академічної доброчесності

4.1 З метою виконання норм цього Положення в Черкаській медичній академії створюється уповноважений орган – Комісія з питань етики та академічної доброчесності (далі – Комісія).

4.2 Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції адміністрації Академії щодо накладання відповідних санкцій.

4.3 У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, Законом України «Про академічну доброчесність» № 4742-IX, законодавством в сфері освіти та науки, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом академії, Правилами внутрішнього розпорядку академії, іншими нормативними актами Академії та цим Положенням.

4.4 Склад Комісії затверджується наказом ректора Академії за поданням Вченої ради академії. Строк повноважень Комісії становить 3 роки.

4.5 До складу Комісії за посадами входять: проректор з навчальної роботи, проректор з науково-методичної роботи, завідувачі кафедр, голова науково-дослідного товариства студентів і молодих вчених Академії, голова студентської ради Академії.

4.6 Будь-який працівник Академії, здобувач освіти Академії може звернутися до Комісії із заявою про порушення норм цього Положення, внесення пропозицій або доповнень.

4.7 Комісія зі свого складу обирає голову, заступника та секретаря. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар.

4.8 Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання можуть бути чергові, що проводяться у строки визначені планом роботи, та позачергові, що скликаються при необхідності вирішення оперативних та нагальних питань.

4.9 Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

4.10 Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує голова та секретар.

4.11 Комісія не менше одного разу на рік звітує про свою роботу перед Вченою радою академії.

4.12 Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти про порушення норм цього Положення чи про можливість такого порушення, повинен звернутися до голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, навчальний курс, група, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

4.13 Повідомлення підлягає розгляду, якщо наведена у ньому інформація містить фактичні дані, що вказують на можливий факт порушення академічної доброчесності, які можуть бути перевірені. В іншому випадку Комісія має право залишити повідомлення без розгляду.

4.14 Етапи і строки розгляду повідомлення та прийняття рішення не можуть перевищувати 6 місяців з дня реєстрації повідомлення. У розгляді не може брати участь особа, яка має конфлікт інтересів щодо суб'єкта звернення або особи, стосовно якої розглядається питання.

4.15 За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються ректору для подальшого вживання відповідних санкцій.

4.16 В Академії діє презумпція академічної доброчесності: особа вважається такою, що не вчиняла порушення, доки цей факт не буде встановлено рішенням Комісії. Особа, стосовно якої проводиться розгляд, має право: бути поінформованою про початок процедури та ознайомитися з усіма матеріалами; надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від їх надання; бути присутньою під час розгляду особисто або через представника; брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності.

4.17 У разі визнання факту порушення академічної доброчесності особою, стосовно якої розглядається повідомлення, перевірка і дослідження доказів не проводяться. Визнання факту порушення академічної доброчесності враховується під час визначення санкції, крім випадку, якщо санкція визначена Законом.

4.18 Повноваження Комісії:

- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;

- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;

- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти;
- ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та наукової діяльності;
- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та наукову діяльність академії;
- надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів більш ефективного дотримання норм цього Положення.
- інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних (локальних) актів академії.

5. Види порушень академічної доброчесності

5.1 Відповідно до Закону № 4742-IX, порушеннями академічної доброчесності в Академії визнаються:

- Відчуження авторства (ст. 23): це передача автором (авторами) створеного ним (ними) на замовлення або без такого замовлення, платно чи безоплатно, академічного твору (його частини) іншій особі та подальше оприлюднення такого академічного твору (його частини) із зазначенням як автора особи, яка не є його (її) автором.
- Академічний плагіат (ст. 24): це оприлюднення (частково або повністю) наукового (творчого) результату, отриманого іншою особою (іншими особами), як результату власної академічної діяльності та/або відтворення в академічному творі чи навчальній роботі (частково або повністю) раніше оприлюдненого (опублікованого) твору (навчальної роботи) іншого автора (інших авторів) без посилання на відповідне джерело інформації та/або його (її) автора (авторів) (за наявності інформації про автора/авторів), та/або оприлюднення в академічному творі (навчальній роботі) перекладу іншомовного твору (його частини) без зазначення автора (авторів) перекладеного твору.

– Приписування авторства (ст. 25): це оприлюднення твору, серед авторів якого зазначена особа, яка не брала участі у його створенні.

– Самоплагіат (ст. 26): це оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів без зазначення інформації про джерело попереднього оприлюднення.

– Фабрикація (ст. 27): вигадкування даних чи фактів про результати власної академічної діяльності.

– Фальсифікація (ст. 28): це свідомо зміна чи модифікація наявних даних, що призводить до створення завідомо неправдивої інформації щодо результатів академічної діяльності.

– Недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом, (ст. 29): це оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних, інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної діяльності, якщо цей факт не зазначено в академічному творі чи супровідних матеріалах до нього.

– Недоброчесне оцінювання (ст. 30): це свідоме порушення вимог щодо оцінювання, визначених законодавством, внутрішніми актами, умовами конкурсу, що призвело до завищення або заниження оцінки результатів академічної діяльності.

– Несамостійне виконання завдання (ст. 31): це виконання навчального, конкурсного завдання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, із залученням не дозволених для використання джерел інформації, технічних засобів та/або недозвolenої допомоги іншої особи (інших осіб).

– Недозволена допомога (ст. 30): це надання допомоги, не передбаченої умовами навчального, конкурсного завдання, яка призвела або могла призвести до викривлення оцінки результатів академічної діяльності.

– Академічний саботаж (ст. 33): це діяння (дія чи бездіяльність) педагогічного, науково-педагогічного працівника, здобувача освіти, вступника, учасника конкурсу, що перешкоджає реалізації прав, свобод і законних інтересів іншої особи в її академічній діяльності.

– Схиляння до порушення академічної доброчесності (ст. 34): це прохання, вмовляння, доручення (вказівка), погроза, примушування, тиск чи будь-яка інша форма спонукання особи до вчинення порушення академічної доброчесності.

– Порушення академічної доброчесності вступником (учасником конкурсу) (ст. 35) під час вступного випробування (конкурсу) є підставою для припинення участі такого вступника (учасника конкурсу) у вступному випробуванні (конкурсі).

– Інституційними порушеннями (ст. 36) є: надання, поширення Академією недостовірної інформації щодо власної академічної діяльності та/або академічної діяльності їхніх науково-педагогічних, педагогічних, працівників, здобувачів освіти Академії; бездіяльність щодо розбудови системи та/або механізмів чи правил забезпечення академічної доброчесності; безпідставне залишення без розгляду повідомлення про порушення академічної доброчесності; невжиття заходів, спрямованих на виявлення порушень академічної доброчесності; невжиття заходів реагування на встановлені факти порушення академічної доброчесності.

5.2 Перевірці на академічний плагіат підлягають:

– кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти, науково-методичні праці (підручники, навчальні посібники), монографії та інші роботи, що вимагають рекомендації Вченої ради академії до видання. Організацію перевірки вищезазначених матеріалів здійснюють керівники кваліфікаційних робіт / завідувачі кафедр / голови циклових комісій.

– рукописи тез доповідей, які надходять до організаційних комітетів конференцій. Організацію перевірки здійснюють секретарі організаційних комітетів та керівники структурних підрозділів, які організовують відповідні заходи.

6. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

6.1 Заходами реагування на порушення академічної доброчесності є:

- виховні заходи;
- притягнення до академічної та/або дисциплінарної відповідальності;

- реагування на порушення академічної доброчесності при проведенні конкурсів;

- інституційні заходи реагування.

6.2 Рішення про застосування заходів реагування на порушення академічної доброчесності ухвалює уповноважений орган або уповноважена особа.

6.3 Основними принципами реагування на порушення академічної доброчесності є:

- обов’язковість і своєчасність реагування;

- неупереджене (недискримінаційне) ставлення до осіб, стосовно яких надійшло повідомлення про можливе порушення ними академічної доброчесності;

- обов’язковість встановлення вини особи у вчиненні нею порушення академічної доброчесності;

- співмірність порушення і заходів реагування;

- притягнення до академічної відповідальності виключно за діяння (дії чи бездіяльність), які на момент їх вчинення порушували встановлені вимоги чи заборони;

- прозорість процедур розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, визначення заходів реагування на встановлені порушення.

6.4 2. За дії (бездіяльність), які визначені цим Положенням як порушення академічної доброчесності, особа може бути притягнута також до інших видів відповідальності на підставах та в порядку, визначених законом.

6.5 Відсутність судового рішення або рішення іншого уповноваженого органу щодо притягнення особи до іншого виду відповідальності не є перешкодою для розгляду питання щодо порушення особою академічної доброчесності відповідно до цього Положення та притягнення винної особи до академічної відповідальності.

6.6 Академічна відповідальність є заходом забезпечення академічної доброчесності, що полягає у застосуванні до особи, яка вчинила порушення академічної доброчесності, санкцій, визначених Законом України «Про

академічну доброчесність» № 4742-IX, спеціальними законами у сфері освіти і науки:

- санкція за порушення академічної доброчесності – захід впливу на фізичну особу, яка вчинила порушення академічної доброчесності;
- особа притягається до академічної відповідальності виключно у разі встановлення факту вчинення нею порушення академічної доброчесності;
- встановлення факту вчинення особою порушення академічної доброчесності та притягнення такої особи до академічної відповідальності здійснюються відповідно до процедур, визначених Законом України «Про академічну доброчесність» № 4742-IX та цим Положенням;
- до академічної відповідальності може бути притягнута особа, яка на час вчинення нею порушення академічної доброчесності досягла 14-річного віку;
- до особи, яка порушила академічну доброчесність, може бути застосовано одну або декілька санкцій.

6.7 Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до науково-педагогічного, педагогічного працівника Академії:

1) заходи у межах притягнення до академічної відповідальності:

- виключення зі складу вченої ради, інших колегіальних органів управління Академії з позбавленням права бути членом відповідного органу на строк від одного до трьох років;
- позбавлення права участі в атестації здобувачів ступеня вищої освіти на строк від одного до трьох років;
- позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання грантів, участі у програмах академічної мобільності на строк від одного до трьох років;
- позбавлення права бути науковим керівником, науковим консультантом здобувачів вищої освіти на строк від одного до трьох років;
- позбавлення права бути керівником та/або відповідальним виконавцем наукових досліджень та/або наукових проектів на строк від одного до трьох років;
- заборона претендувати на присвоєння педагогічного (вченого) звання на строк від одного до трьох років;

– позбавлення ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій);

– позбавлення вченого звання;

– позбавлення педагогічного звання;

– позбавлення кваліфікаційної категорії;

– позбавлення нагород, відзнак, почесних звань, присуджених (присвоєних) Академією;

2) заходи у межах притягнення до дисциплінарної відповідальності:

– догана;

– звільнення із закладу освіти, наукової установи.

6.8 Педагогічний, науково-педагогічний, науковий працівник, якого притягнуто до академічної відповідальності, протягом одного року з дня набрання чинності рішенням уповноваженого органу про встановлення факту порушення ним академічної доброчесності не може подавати документи на присвоєння йому педагогічного (вченого) звання.

6.9 Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до здобувачів освіти:

1) виховні заходи реагування:

– відвідування тематичних занять (урок, лекція, курс, тренінг тощо) з академічної доброчесності та/або академічного письма;

– усне попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;

– письмове попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;

– повторне виконання завдання;

2) заходи в межах притягнення до академічної відповідальності:

– повторне проходження (виконання) відповідного освітнього компонента освітньої програми;

– повторне проходження оцінювання (включаючи підсумкове оцінювання або атестацію);

- позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання стипендій, грантів, участі у програмах академічної мобільності на строк від одного до трьох років;
- відрахування з числа осіб, які здобувають освіту за державним чи регіональним замовленням;
- позбавлення пільг з оплати навчання та/або інших пільг, наданих Академією, на строк від одного до трьох років;
- позбавлення академічної стипендії на строк до одного навчального року;
- виключення зі складу вченої ради з позбавленням права бути членом вченої ради на строк від одного до трьох років;
- відрахування здобувача фахової передвищої освіти (крім осіб, які одночасно здобувають повну загальну середню освіту, та осіб з особливими освітніми потребами);
- відрахування здобувача вищої освіти (крім осіб з особливими освітніми потребами).

6.10 Розгляд питання щодо притягнення до академічної відповідальності здобувачів освіти віком від 14 років до 18 років здійснюється із запрошенням їхніх батьків або інших законних представників, якщо проти цього не заперечує здобувач освіти.

6.11 У разі встановлення факту академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації у кваліфікаційній роботі, на підставі якої особі присуджено ступінь вищої освіти, така особа позбавляється відповідного ступеня вищої освіти у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

6.12 Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до вступників, учасників конкурсів:

- припинення участі у конкурсі;
- скасування рішення про результати конкурсу (в частині, що стосується особи, яка вчинила порушення академічної доброчесності).

6.13 Особа, яка бере участь у проведенні вступного випробування, конкурсу, зокрема є членом приймальної комісії, організаційного комітету, конкурсної комісії, журі тощо, та вчинила порушення академічної

доброчесності, виводиться зі складу відповідного органу та відсторонюється від участі у проведенні такого вступного випробування, конкурсу.

6.14 За повторне вчинення порушення академічної доброчесності в Академії можуть накладатися серйозніші санкції.

6.15 В Академії забороняється встановлювати різні санкції залежно від громадянства, джерела фінансування навчання здобувача освіти, ознак, передбачених законодавством у сфері запобігання та протидії дискримінації.

7. Попередження академічної недоброчесності

7.1 Педагогічні та науково-педагогічні працівники: зобов'язані бути прикладом доброчесності, перевіряти роботи здобувачів, чітко окреслювати критерії оцінювання та неупереджено реагувати на факти порушень (ст. 5 Закону).

7.2 Здобувачі освіти: зобов'язані виконувати кожне навчальне завдання самостійно, належним чином оформлювати посилання на джерела та відмовлятися від будь-яких пропозицій щодо вчинення недоброчесних дій (ст. 7 Закону).

7.3 Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності в академії використовується наступний комплекс профілактичних заходів:

- інформування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних та педагогічних працівників про необхідність дотримання правил академічної доброчесності;

- розробка та розповсюдження інформаційних і методичних матеріалів;

- проведення семінарів зі здобувачами вищої освіти з питань інформаційної діяльності академії, правильності написання наукових, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань;

- ознайомлення здобувачів вищої освіти й науково-педагогічних працівників та педагогічних працівників із цим Положенням, Положенням про перевірку на плагіат, Положенням про використання штучного інтелекту, Політикою використання генеративного штучного інтелекту в кваліфікаційних

роботах здобувачів освіти, у тому числі шляхом їх оприлюднення на веб-сайті Академії;

- посилення контролю завідувачів кафедр/голів циклових комісій, наукових керівників кваліфікаційних робіт, членів екзаменаційних комісій щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо;

- перевірка кваліфікаційних робіт на предмет академічного плагіату.

8. Прикінцеві положення

8.1 Положення затверджується Вченою радою Академії та вводиться в дію наказом ректора Академії з 01 серпня 2026 року.

8.2 Зміни та доповнення вносяться за рішенням Вченої ради Академії та вводяться в дію наказом Ректора академії.